

תוכן העניינים

9	הקדמה
11	מבוא
	פרק א
16	השימוש בלחי במקומות שונים
	פרק ב
53	לחי הבנוי מתחת לגג המשמש כקנה העליון
	פרק ג
67	דיני רוחב הלחי
	פרק ד
73	דיני גובה הלחי
	פרק ה
94	חוזקו ויציבותו של הלחי
	פרק ו
95	השימוש בלחי לשם הסרת הפסול ההלכתי של חיבור מן הצד
	פרק ז
120	השימוש בלחי להסרת הפסול ההלכתי של כיפוף הקנה העליון לצדדים

פרק ח

134..... השימוש בלחי לשם הסרת הפסול ההלכתי של עמודים עקומים

פרק ט

145..... השימוש בלחי לצורך יצירת צורת פתח חדשה

פרק י

157..... לחי עקום

186..... הקדמה לפרקים יא-טו

פרק יא

193..... לחי הבנוי מחלקים שונים המחוברים זה לזה

פרק יב

218..... לחי הבנוי מחלק אחד ולצידו בנוי לחי מחלקים שונים

פרק יג

227..... לחי הבנוי מחבית

פרק יד

252..... לחי הבנוי מרשת

פרק טו

263..... דיני לחי הבנוי מסיד או מצבע

273..... הקדמה לפרק טז

פרק טז

282..... דיני דבר המפסיק בין הלחי לקנה העליון

פרק א

השימוש בלחי במקומות שונים

ניתן להכשיר את צורת הפתח גם כאשר הקנים שבצדדים אינם מחוברים לקנה העליון¹, ואפילו כאשר הינם מרוחקים ממנו במרחק גדול, ובתנאי שיהיו מכוונים כנגדו². ורצוי להשתמש לשם כך במשטח רחב אותו ניתן לכוון היטב מתחת לקנה העליון כדין (ראה ציור א). וראה להלן פרק ג בדיני רוחב משטח זה וצורת התקנתו מתחת לקנה העליון. בלשון המדוברת כיום בהתקנת העירובין נקרא משטח זה בשם: לחי³.

השימוש בלחי הינו יעיל לצורך הסרת הפסול של חיבור הקנה העליון מן הצד, וכן להסרת פסולים הלכתיים נוספים, והינו מצוי במבני העירובין כיום. פרטי הדינים בענין הסרת כל הפסולים ההלכתיים ע"י הלחי, וכן דיני רוחב הלחי וגובהו והכשר המבנים השונים של לחי זה מבוארים בהרחבה בפרקים דלהלן.

התקנתו של הלחי נעשית במקומות שונים, והם:

- א. לחי המוצמד לעמוד.
- ב. לחי המוצמד לראש הכותל.
- ג. לחי המוצמד לאמצע הכותל.
- ד. לחי המוצמד לדופן קיר של בית.

וביאורם של דברים:

לחי המוצמד לעמוד - לחי זה מותקן במקומות בהם הקנה העליון מחובר לדופן העמוד ונפסל משום חיבור מן הצד, וכדי להכשיר צורת פתח זו מתקינים לחי בצמוד לעמוד מתחת לקנה העליון (ראה ציור ב). וראה להלן פרק ו בדברי הפוסקים בענין גזירת הרואים במקום זה. במקומות שונים מחברים לחי לעמוד גם כאשר הקנה העליון מחובר על ראש העמוד כדי להסיר חששות של פסולים הלכתיים נוספים, וכפי שיבואר להלן פרקים ז-ח.

לחי המוצמד לראש הכותל - לחי זה מותקן במקומות בהם הקנה העליון מחובר משני צדדיו לדופן של ראש הכותל, ופוסל את צורת הפתח משום חיבור מן הצד. כדי להכשיר צורת פתח זו מתקינים לחי בצמוד לכותל מתחת לקנה העליון⁴ (ראה ציור ג). הפסול של חיבור מן הצד קיים גם כאשר צד אחד של הקנה העליון מחובר

כדין על ראש העמוד, ורק צידו השני של הקנה העליון חובר מן הצד⁵. משום כך, גם במקום זה יש צורך להתקין לחי בצמוד לכותל מתחת לקנה העליון המחובר מן הצד (ראה ציור ד).

לחי המוצמד לאמצע הכותל - לחי זה מותקן במקומות בהם הקנה העליון מחובר לדופן של אמצע הכותל, ופוסל את צורת הפתח משום חיבור מן הצד. כדי להכשיר צורת פתח זו מתקינים לחי בצמוד לכותל מתחת לקנה העליון⁶ (ראה ציור ה).

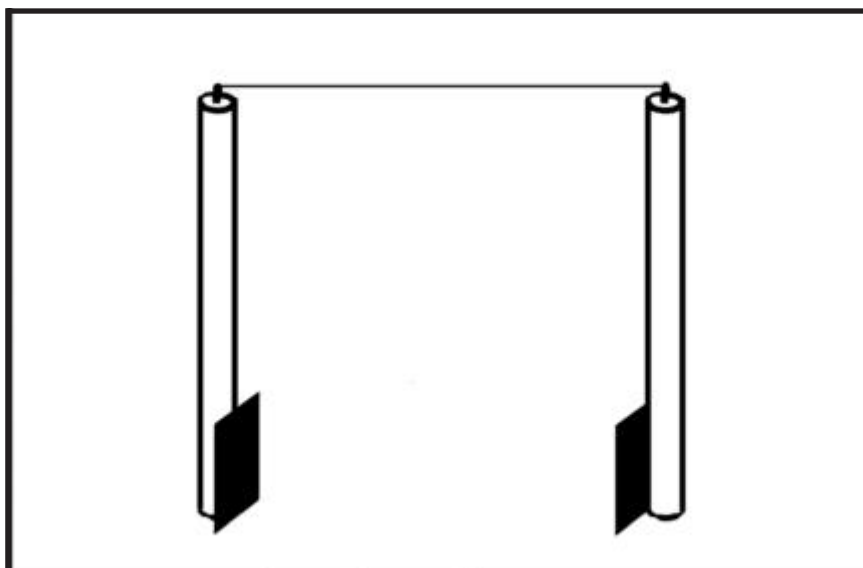
המציאות של חיבור הלחי לאמצע הכותל קיימת גם כאשר כותל זה משמש כחלק מקו העירוב, ובאמצע דופן הכותל הותקנה צורת הפתח לרוח אחרת לצורך המשך קו העירוב במקום זה. את הקנה העליון של צורת פתח זו חיברו לדופן הכותל, ומשום כך כדי להכשירו יש צורך בהתקנת לחי מתחתיו (ראה ציור ו).

המציאות של חיבור הלחי לאמצע הכותל קיימת גם כאשר הקנה העליון מחובר כדין על ראש העמוד, אולם עמוד זה בנוי אחרי הכותל (ראה ציור ז). בצורת פתח זו יש לדון בפסול של צורת הפתח הבנויה מאחרי הכותל⁷. כמו כן, לדיעות שונות⁸ הכותל הבנוי בחלל שבין העמודים פוסל את צורת הפתח. כדי להסיר פסול הלכתי זה מתקינים לחי בצמוד לכותל מתחת לקנה העליון. לחי זה יוצר צורת פתח חדשה, וע"כ מסיר את הפסול ההלכתי הנוצר ע"י הכותל.

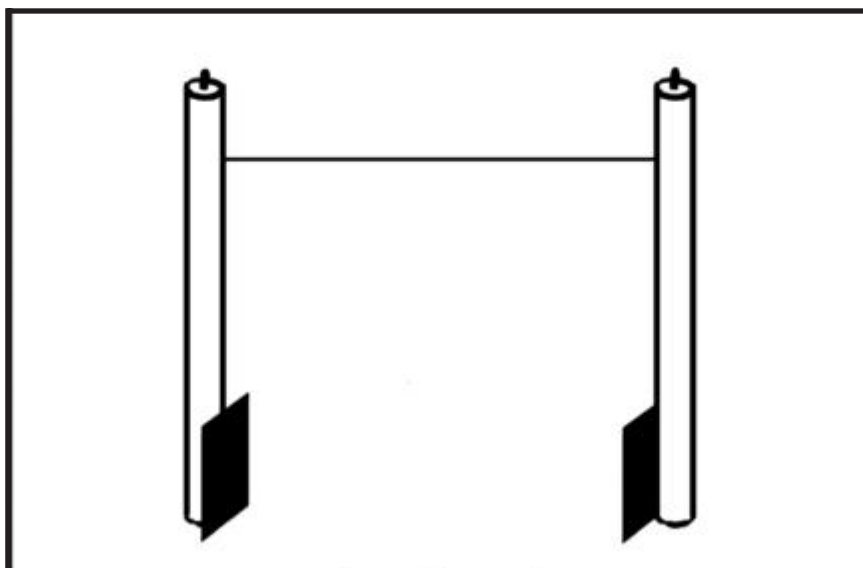
המציאות של כותל הבנוי בחלל שבין העמודים קיימת בימינו במקומות רבים בהם הקו של צורת הפתח חוצה כביש, ובאמצעו של הכביש בנויה גדר המשמשת לצורך הפרדת מסלולי הנסיעה במקום זה (ראה ציור ח). כמבואר לעיל, כי לדיעות חלק מן הפוסקים⁹, גדר זו הבנויה בחלל שבין העמודים פוסלת את צורת הפתח. כדי להסיר פסול הלכתי זה, מתקינים לחיים מתחת לקנה העליון בצמוד לגדר משני צדדיה (ראה ציור ט). לחיים אלו יוצרים שתי צורות פתח חדשות, ומסירות את הפסול ההלכתי של הגדר במקום זה¹⁰.

לחי המוצמד לדופן קיר של בית - לחי זה מותקן במקומות בהם הקנה העליון מחובר לדופן קיר של בית, ופוסל את צורת הפתח משום חיבור מן הצד¹¹. כדי להכשיר צורת פתח זו מתקינים לחי בצמוד לקיר מתחת לקנה העליון¹² (ראה ציור י).

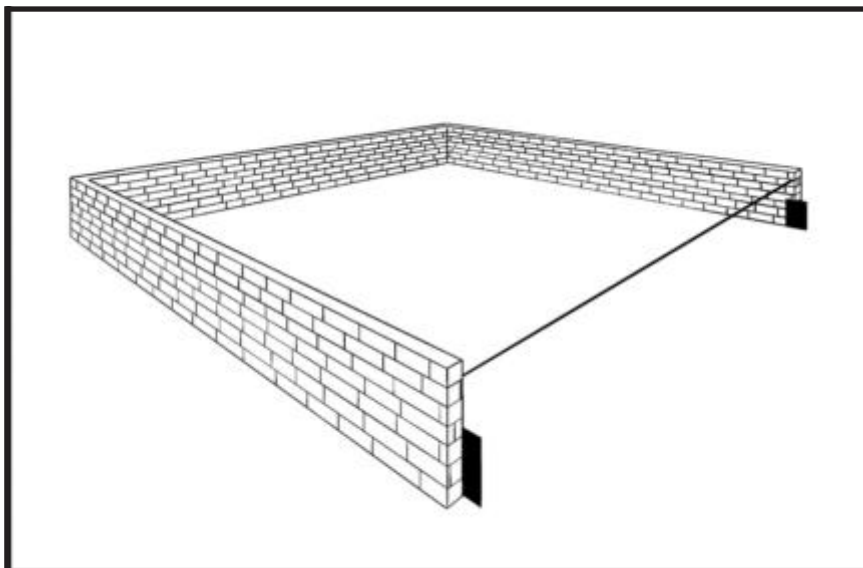
ציורים פרק א

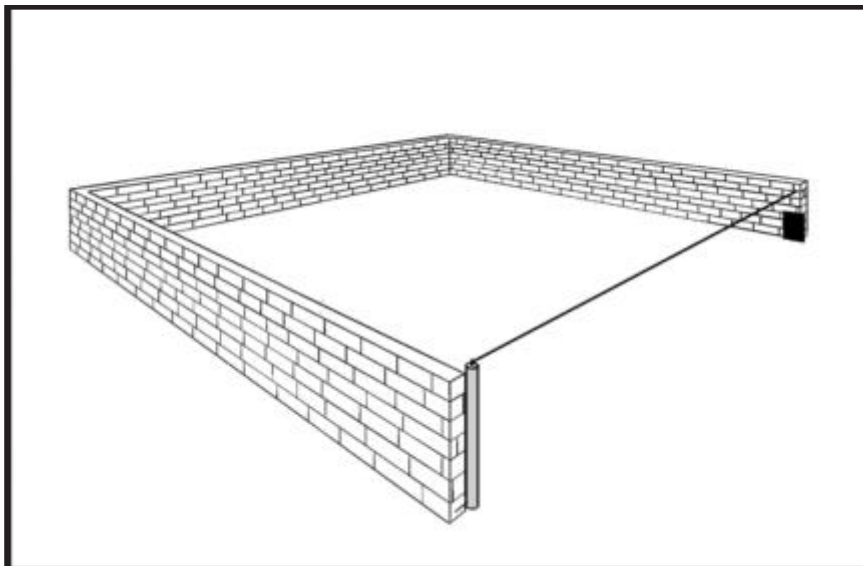
ציור א - התקנת לחי מתחת לקנה העליון

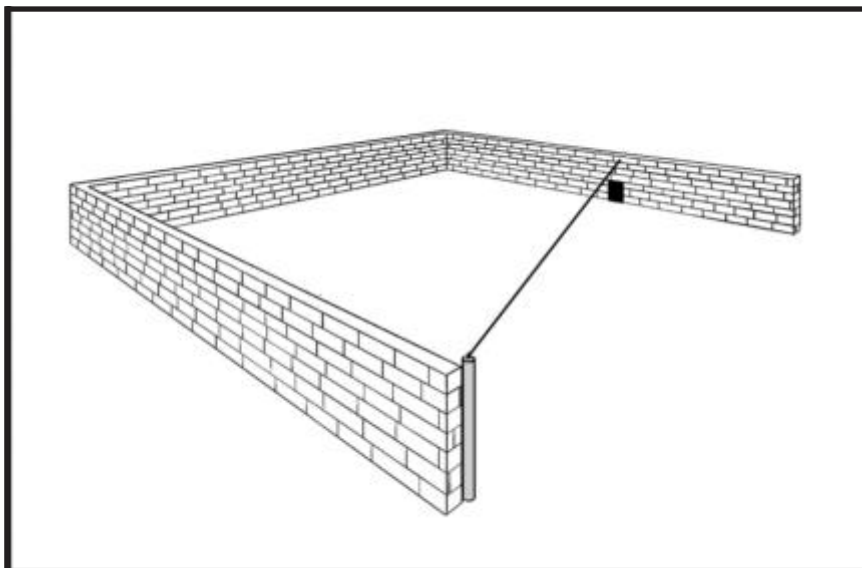
ציור ב - התקנת לחי מתחת לקנה העליון המחובר מן הצד

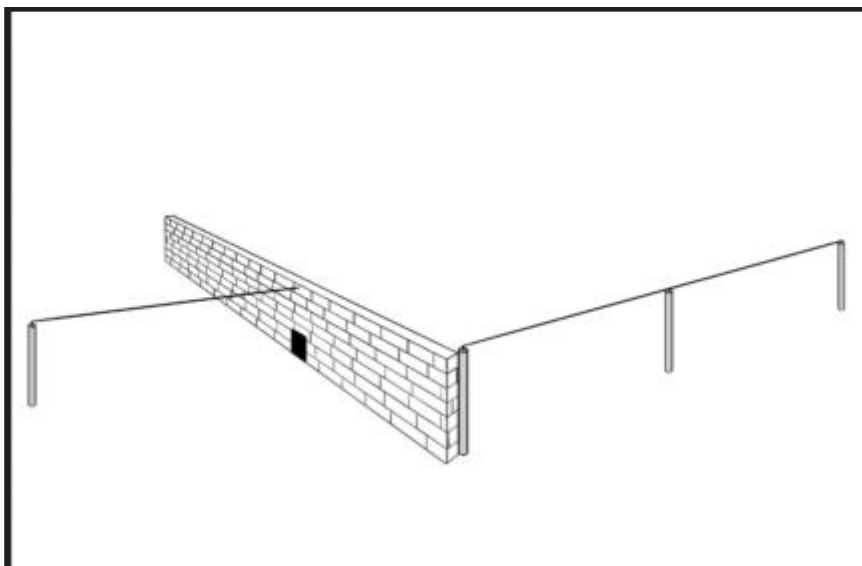
ציור ג - התקנת לחיים מתחת לקנה העליון המחובר לדופן של ראש הכותל משני צדדיו

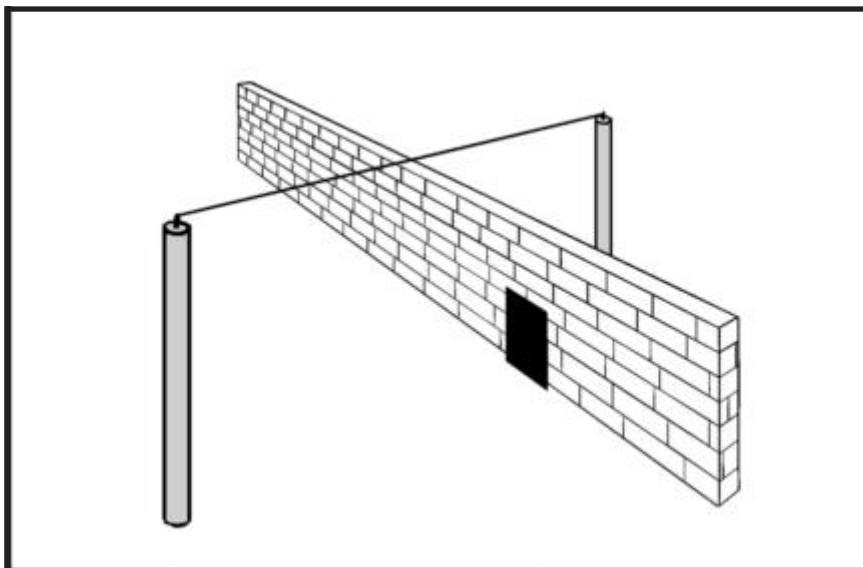
ציור ד - התקנת לחי מתחת לקנה העליון המחובר לדופן של ראש הכותל מצד אחד

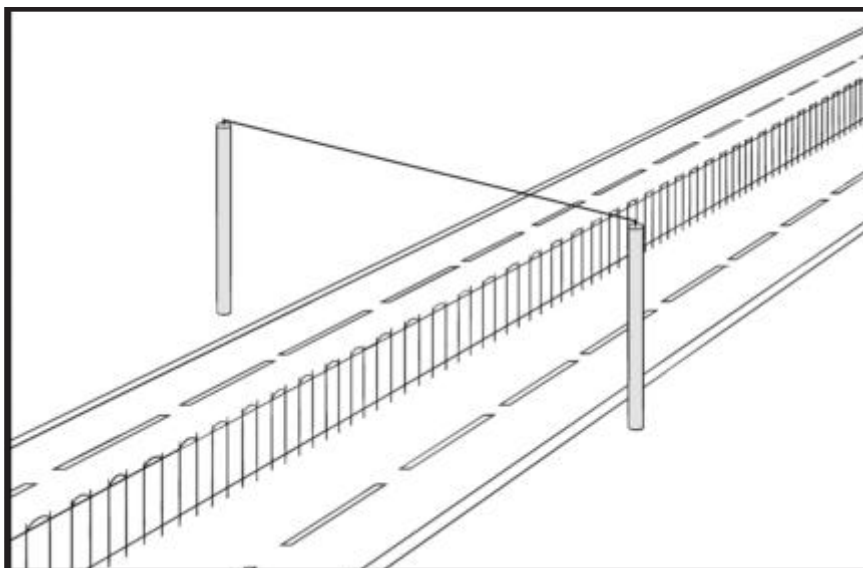
ציור ה - התקנת לחי מתחת לקנה העליון המחובר לדופן של אמצע הכותל

ציור ו - התקנת לחי מתחת לקנה העליון המחובר לדופן של אמצע הכותל

ציור ז - התקנת לחי בצורת הפתח הבנויה אחרי הכותל

ציור ח - גדר באמצע הכביש החוצה את צורת הפתח